

+

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΤΡΟΠΑΡΙΑ
ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ
ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΜΩΨΕΩΣ ΤΟΥ ΑΙΘΙΟΠΟΣ
(οὔ ἡ μνήμη τῆ κη' Αὐγούστου)

Άγιον Όρος Άθως, 1990

Τῆ ΚΗ' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ
ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΜΩΨΕΩΣ ΤΟΥ ΑΙΘΙΟΠΟΣ

* * *

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων
ταγμάτων.

Κατελευκάνθης Αἰθίοψ, τῆ ἐπιλάμψει Χριστοῦ, καὶ γὰρ τοῦ
σῶσαι ἤλθε, πεπτωκότας εἰς χάος, διὸ καὶ τῆς προτέρας
διαγωγῆς, ἀποστάς ἠκολούθησας, Τούτῳ ἐκ πόθου ὡς δούλος
ἐξωνητός, ὅθεν Πάτερ καὶ δεδόξασαι.

Τὴν τοῦ εὐγνώμονος Πάτερ, Ληστοῦ μετάνοιαν, ἐμφρόνως
ἐπεδείξω, ἀγαπήσας τὸν βίον, ἀσκήσεως τρισμάκαρ καὶ ὡς
στρουθός, ἐν ἐρήμῳ κατώκησας, κατασυντρίψας τὰς κάρας τῶν
νοητῶν, αἰθιόπων ὡς ἀθύρματα.

Ἐν ἡσυχίᾳ ἀσκήσας, εὐχῆς τὸ σύντονον, καὶ ἀγρυπνίας Πάτερ,
ἐργασίαν ἐκτήσω, πολλὴν φιλαδελφίαν ὑπομονήν, ὥσπερ λίθος
τυπτόμενος, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὡς στέφανον Μωϋσῆ, τὸ ἐν γνώσει
ἀκατάκριτον.

Δόξα. Ἦχος β'.

Τῆς παροιμίας ἀνέτρεψας τὴν ἀπόφασιν Πάτερ, ὅτι ψυχῇ τε καὶ
σώματι καταμεμελανωμένος ὑπάρχων, τῷ ζωοποιῷ βαπτίσματι,
καὶ τῇ σωτηριῳδῇ μετανοίᾳ, κατελευκάνθης ὑπὲρ χιόνα. Ὅθεν
τῷ φωτοπαρόχῳ Ἰησοῦ ἀκολουθήσας, τύπος γέγονας ἀσκήσεως,

καὶ ὑπογραμμὸς φιλοθεΐας, πολλοὺς εἰσάγων εἰς τὴν Βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ, τῇ νεκταρώδει σου διδασκαλία, καὶ τῇ θεαρέστῳ
πολιτείᾳ σου. Διὸ σου Μωϋσῆ παμμακάριστε, τὴν μνήμην
σήμερον ἐορτάζοντες, δοξολογοῦμεν τὸν σὲ μέγਾਲως
δοξάσαντα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁμόηχον.

Παρηλθεν ἡ σκιά τοῦ Νόμου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Στιχηρὰ ἰδιόμελα

Ἦχος α'.

Εὐφραίνεται ἡ Καινὴ Διαθήκη σὲ προβάλλουσα ἰσότιμον
Μωϋσέα, τῷ τῆς Παλαιᾶς Νομοθέτῃ. Ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐξηλθες
τῆς νοερᾶς Αἰγύπτου καὶ μὴ πνιγείς τοῖς κύμασι τοῦ βίου τῆς
ἀνομίας, ἔφθασας τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τῇ βαθυτάτῃ σου
πίστει. Διὸ καὶ νῦν ἀπολαύων τῶν ἀγαθῶν τῆς Βασιλείας,
μνήσθητι Πάτερ τῶν γεραιόντων σε.

Ἦχος β'.

Ὡς τοὺς κριοὺς τὸ πρότερον ἀδεῶς ἔσφαττες, οὕτω τοὺς τῶν
δαιμόνων λόχους ὕστερον Μωϋσῆ ἐξηφάνισας. Καὶ γὰρ Χριστὸς
μετήλλαξέ σου τὴν δύναμιν καὶ ἀνεκαίνισέ σου ὡς ἀετοῦ τὴν
νεότητα. Ὅθεν τῇ Χάριτι δυναμούμενος, τοὺς ὄρους τῆς φύσεως
ὑπερέβης, καὶ κατεφαίδρυνας Ἁγίων τοὺς δήμους τῇ θαυμαστῇ
ἀλλοιώσει σου. Ἡμᾶς δὲ τοὺς ὕμνοις τιμῶντάς σε, φύλαττε ἐκ
βελῶν τοῦ πονηροῦ ἀτρώτους ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἦχος γ'.

Ἀγγελικῶς βιώσας Πάτερ ὅσιε, ἀγγέλων τάγματα διακονοῦντά
σοι καὶ ἐνισχύοντά σε ἔσχες, θαυμάζοντα τὴν πολιτείαν σου, ὅτι

πάση δυνάμει ἐφύλαξας σεαυτὸν τοῦ μὴ κρῖναι τὸν πλησίον σου, ὄρων μόνον καθ' ἐκάστην τὰς τοῦ προτέρου βίου σου πράξεις. Ὅθεν καὶ Χριστὸς ἀγαπήσας σε, θαυματοφόρον ἀνέδειξε, Μωϋσῆ χαριτώνυμε. Πρέσβευε Αὐτῷ δεόμεθα, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Τῆς κοσμικῆς ἀποστάς συγχύσεως, ὡς ῥομφαία κατὰ τῆς κενοδοξίας ἐχώρησας, ταπεινόφρον πάτερ Μωϋσῆ. Καὶ παίζων πέπαιχας τὸν παίζοντα τοὺς ἀνθρώπους, τῆς ἀρετῆς ἀπάσης τὰ δράγματα, ἐν σεαυτῷ σοφῶς συλλεξάμενος τὸ προᾶον, τὸ ἄτυφον, τὸ μὴ κρίνειν, τὸ βιάζεσθαι εἰς πάντα, τὸ σύντονον, τὸ σιωπητικὸν καὶ εὐκτικόν. Ὅθεν πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, βαλεῖν ἀρχὴν τῆς ἀσκήσεως.

Δόξα. Ἦχος πλ.α'.

Ω! τοῦ φιλανθρώπου Σωτῆρος Χριστοῦ τὸ ἀνεξερεύνητον, τοῦ ἐκ μὴ ὄντος ἐξάγοντος μαργαρίτας πολυτίμους, καὶ θεμένου τούτους εἰς Ἐκκλησίας διδαχὴν. Οὗτος καὶ τὸν πρόην λήσταρχον Μωσῆν γενναῖον ἀσκητὴν, εἶτα ἐναπέδειξε, καταπλήξαντα ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους. Ὅθεν εὐγνωμόνως Αὐτῷ βοῶμεν· Δέσποτα πανάγιε, τοὺς τῆς καρδίας ἀπόπλυνον μολυσμούς, καὶ ἀποκάθαρον ἡμᾶς τῇ πατρικῇ σου φιλανθρωπία, τῇ πρεσβείᾳ τοῦ Ὁσίου σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ

Ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια

Ἦχος δ' . Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Ἐκ τοῦ ὕδατος σέσωσται, Μωϋσῆς ὁ θεσπέσιος, καὶ πλησθεὶς τῆς Χάριτος ἐλυτρώσατο, τῆς αἰγυπτίας δεινότητος, λαὸν περιούσιον, καὶ πρὸς γῆν τῆς Χαναάν, μετὰ ἔτη ὠδήγησε, σὺ δὲ

Ὅσιε, λυτρωθεὶς τοῦ πνιγμοῦ τῆς ἁμαρτίας, τῇ ἐμπείρῳ σου ἀσκήσει, πλήθη Θεῶ προσενήνοχας.

Στίχ. *Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ...*

Τῆς ἐρήμου κατέλαβες, τὰ ἐνδότατα Ἄγιε, μόνον ἔχων πλοῦτόν σου θείαν Πρόνοιαν, καὶ ὡς στρουθὸς ἀμερίμνησας, τὴν πᾶσάν σου δύναμιν, τῇ ἀσκήσει ἀφιεὶς, καὶ ἀγάπη πτερούμενος, ὄρος ἔφθασας, ἀπαθείας διὸ καὶ ἐδοξάσθης, Μωϋσῆ παρὰ Κυρίου, τοῦ καθαρότητα θέλοντος.

Στίχ. *Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχέ μοι.*

Ἀληθῶς καὶ τὰ ἔσωθεν, λευκανθεὶς παμμακάριστε, τοῦ Χριστοῦ ἐφείλκυσας Χάριν ἄμετρον, τῇ ταπεινώσει φυλάττων σου, τὸν πλοῦτον ἀσύλητον, ἐκ ληστῶν τῶν ἀναιδῶν, καὶ αὐξάνων τὸν σπόρον σου, κρυφίῳτι, ἕκατὸν ἀποδοὺς τῷ Εὐεργέτῃ, καὶ Σωτῆρι τῷ καλοῦντι, εἰς σωτηρίαν τὰ ἄχρηστα.

Δόξα. Ἦχος πλ.δ'.

Ὁ ὑποδείξας ἡμῖν πολλὰς ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, φιλανθρωπότατος Δεσπότης Χριστός, καὶ σὲ ἐκάλεσε Μωϋσῆ, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Ὅθεν τῇ φιλοτίμῳ μετανοίᾳ, ἀνέτρεψας φύσιν, χρόνον καὶ συνήθειαν, θαυμαστός γενόμενος, ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Διὸ σου σήμερον τὴν μνήμην ἐορτάζουσι, δίδου ταῖς πατρικαῖς σου εὐχαῖς τὴν Χάριν τοῦ Πνεύματος, διαφυλάττων ταύτην, ἔσαεὶ ἐν ἡμῖν ἀμείωτον.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ.

Ἀγγέλων τοὺς χορούς, τῇ θερμῇ μετανοίᾳ, κατηύφρανας Μωσῆ, ὦν τὸν αὔλον βίον, ἐν πᾶσι ἀπεικόνισας, τῇ σεπτῇ πολιτείᾳ σου,

καὶ διήγειρας, τῶν φοιτητῶν σου τὰ πλήθη, πρὸς ὁμοίωσιν, τῶν
οὐρανίων ταγμάτων, διό σε δοξάζομεν.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.
Κάθισμα. Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θεῖαν ἤσκησας, ἀγάπην Πάτερ, ἧς τὴν πύρωσιν, μὴ ὑποφέρων,
δι' ἀγώνων θαυμαστῶν ταύτην ἔδειξας, τῇ παθοκτόνῳ νηστεία
τὸ σῶμά σου, καθυποτάξας ψυχῆς τοῖς θελήμασι, καὶ μακρύνων
σου, τὴν παροικίαν τρισόλβιε, ἐγγύτερον Δεσπότη σου
συνήρμοσαι.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον.
Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ματαιότητα κόσμου καταλιπὼν, τῷ Χριστῷ ἐκολλήθης πάτερ
Μωσῆ, καὶ γέγονας ἄριστον, μετανοίας ὑπόδειγμα, μεταλλάξας
βίον, ληστοῦ εἰς εὐσέβειαν, τοῦ Εὐαγγελίου, φωτὶ ὀδηγούμενος.
Ὅθεν τῆς ἐρήμου, ἀγαπήσας θεόφρον, τὸ ἄκρως ἡσύχιον, καὶ τὸ
πάντη ἀμέριμνον, ἀρετῆς οἶκος γέγονας, ἐν ᾧ τῶν μοναστῶν οἱ
χοροί, ὡς κανόνι στοιχοῦντες ἀσκήσεως, ἀσφαλῶς τὴν θεῖαν,
ζωὴν ἐφευρίσκουσι.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου, Ἐκ νεότητός μου.
Προκείμενον. Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ....

Εὐγγέλιον ὀσιακόν.
Ὁ Ν' ψαλμός.
Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου.
Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ.β'.

Τῆς ἐνδεκάτης ὥρας ἐργάτης γεγονώς, τοὺς τῆς πρώτης πάτερ
Μωϋσῆ, θαυμαστῶς τῇ μετανοίᾳ ἐξέπληξας, καὶ αἰθιόπων
δαιμόνων ψυχοκτόνων τὰς κάρας συνθλάσας, ἡγειρας τρόπαια

τῷ Χριστῷ. Διό σε μοναζόντων χορεῖαι, ἐκ πόθου τὴν θεῖαν
μνήμην σου γεραίρομεν.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.(ἀρχαῖον)

Αἰθιόπων πρόσωπα, ἀπορῥαπίσας,
νοητῶς ἀνέλαμψας,
καθάπερ ἥλιος φαιδρός,
φωταγωγῶν τὰς ψυχὰς ἡμῶν,
τῶν σὲ τιμώντων,
Μωσῆ παμμακάριστε.

Ὁ Οἶκος

Ὁ πάντων θέλων τὴν ζωὴν, Φιλάνθρωπος Δεσπότης,
ιδῶν εἰς βάθος σου ψυχὴν, τῷ σκότει κεκλεισμένην,
τρόπῳ ἀρρήτῳ ἠλίευσεν.
Ὅθεν τῷ θεῷ βαπτίσματι φωτισθεῖς,
τῆς συνειδήσεως τῷ μαρτυρίῳ προέκρινας εὐαρεστῆσαι Αὐτῷ.
Διὸ ἐν τῇ πανερήμῳ σκηνώσας παμπλούσιος ὤφθης,
κομῶν ποικίλαις ἀρεταῖς.
Ὡι μετὰ δέους ἀτενίζοντες,
δοξάζομεν τὸν ἀπὸ κοπρίας σε ἀνυψώσαντα
εἰς τὸ τῆς θείας νίοθεσίας χάρισμα,
Μωσῆ παμμακάριστε

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος πλ.δ'. Ὡ! τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὡ! τοῦ παραδόξου θαύματος, μετὰ Ὁσίων ὁ πρὶν, φοβερὸς ἐν
ληστεύουσιν, καὶ ἀγγέλοις ὅμοιος, ὁ δαιμόνων πρὶν ἄθυρμα. Τὴν
θεῖαν κλῆσιν, εὐθύς δεξάμενος, ἀνεγεννήθη, διὰ βαπτίσματος,
ὅπερ ἐκάλλυνεν, ὁ Μωσῆς τοῖς δάκρυσιν ἀσκητικῶς, ζήσας ὁ
ἀείμνηστος, καὶ ὑπερθαύμαστος.

Πάτερ Μωσῆ παμμακάριστε, ἀποβαλὼν τὴν ἀχλύν, τῆς ψυχῆς
κατεφώτισαι, λάμψει θείας Χάριτος, ἦν δεξάμενος ἠΰξησας, καὶ
φιλοπόνως οἰκήσας ἔρημον, κατεκοσμήθης, ὡς οἶκος
πάντερπνος, ἐν ᾧ τὸ Ἅγιον, Πνεῦμα κατεσκήνωσεν ὑπερφυῶς,
καὶ πολλοῖς σημείοις σε λαμπρῶς ἐβράβευσεν.

Τῶν πεπραγμένων σοι ἔλεγχος, κλείς ἀσφαλῆς γεγονώς, οὐκ
ἠφίει σε Ὅσιε, τὰ ἐτέρων πταίσματα, κατακρίνειν τὸ σύνολον.

Διὸ Χριστὸς σε, Μωσῆ ἠγάπησεν, καὶ ταπεινώσει πολλῇ
ἐπλούτισεν· ὅθεν ἀσύλητον, θησαυρὸν ἐφύλαξας σῶν ἀρετῶν,
δί' ἃς μακαρίζομεν, πάτερ τὴν μνήμην σου.

Ὅσπερ νεκρὸς εἰσελήλυθας, ἐν τῷ μνημείῳ Μωσῆ, καὶ
κλαυθμὸν ἐργαζόμενος, εὗρες νῦν ἀνάπαυσιν, ἐνθεν λύπη
ἐλήλαται, καὶ σταφυλὴ τις καθάπερ εἶρηκας, ὀπτὴ φανεῖσα,
ληνῶ συγκέκλεισαι,
τοῦ Ἐργοδότη σου, παρ' Οὗ καὶ τὸ δίκαιον ἀπολαβῶν, ὄφλημα
μνημόνευε, τοὺς σὲ γεραίροντας.

Δόξα. Ἦχος πλ.α'

Σήμερον ἐπέλαμψεν παιδρὰ ἡμῖν, ἡ τοῦ αἰθίοπος Μωϋσέως
μνήμη, εὐφραίνουσα καρδίας μονοτρόπων, καὶ στηρίζουσα
ισχύας ἀσκητικὰς. Οὗτος γὰρ ὁ μακάριος ὡς δούλος ὠνητὸς
ἐργασάμενος ἐπιμελῶς τὴν σωτηρίαν, καὶ ἐν κλαυθμῷ διηνεκεῖ
καθαρθεὶς τὴν ψυχὴν, εἰς οὐδὲν ἑαυτὸν λογισάμενος, γέγονε
συνέστιος τῷ Κυρίῳ. Ἐνθεν εὐρισκόμενος ἡμᾶς διδάσκει· Πρὸς
ὀλίγον ἀδελφοὶ ὁ κάματος, καὶ εἰς αἰεὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις. Αὐτοῦ
τὸν δρόμον μιμούμενοι, καὶ τῶν ἴσων γερῶν ἀξιωθησόμεθα, ταῖς
ἀηττήτοις εὐχαῖς αὐτοῦ πρὸς Κύριον.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν

Τυπικά. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς, γ' τῆς γ' ᾠδῆς καὶ γ' τῆς C' τοῦ
κανόνος τοῦ Μηναίου.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τὰ Ὅσιακά.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀλληλούϊα.

Μεγαλυνάρια

Τὸν ἐξ Αἰθιόπων μέγαν Μωσῆν, δεῦτε μοναζόντων, αἱ χορεῖαι
χαρμονικῶς, ὕμνοις εὐφημοῦντες, τιμήσωμεν ἐκ πόθου, αὐτὸς
γὰρ τῶν δαιμόνων, διώκει φάλαγγας.

Λεύκανόν με Πάτερ ταῖς σαῖς εὐχαῖς, τὴν ψυχὴν ἐκ πάσης,
ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ, καὶ ἀξιώσόν με, τῆς ἄνω Βασιλείας, σὺν
πᾶσι τοῖς Ἁγίοις, Μωσῆ τρισόλβιε.

Στίχοι

*Μέλα Μωϋσῆ, πλήν λευκὴ τὴν καρδίαν,
λεύκανον ψυχὴν λευκοῦ μελανωθέντος.
Δίδου δὲ τοῖς σὲ ὕμνολογοῦσι χάριν,
ἀλλὰ καὶ ἦν σύ, νῦν ἔχεις φαιδρὰν στάσιν.
Ἀμήν.*